

«Горить душа її поезії...»

(до 150-річчя від дня народження Лесі Українки)

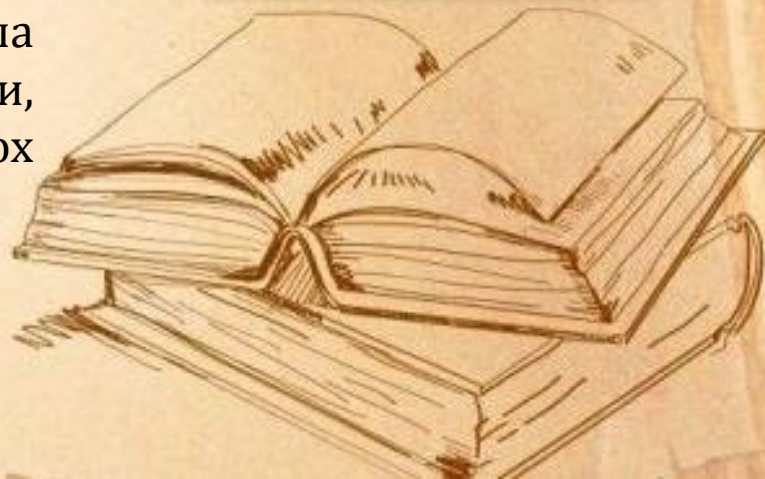
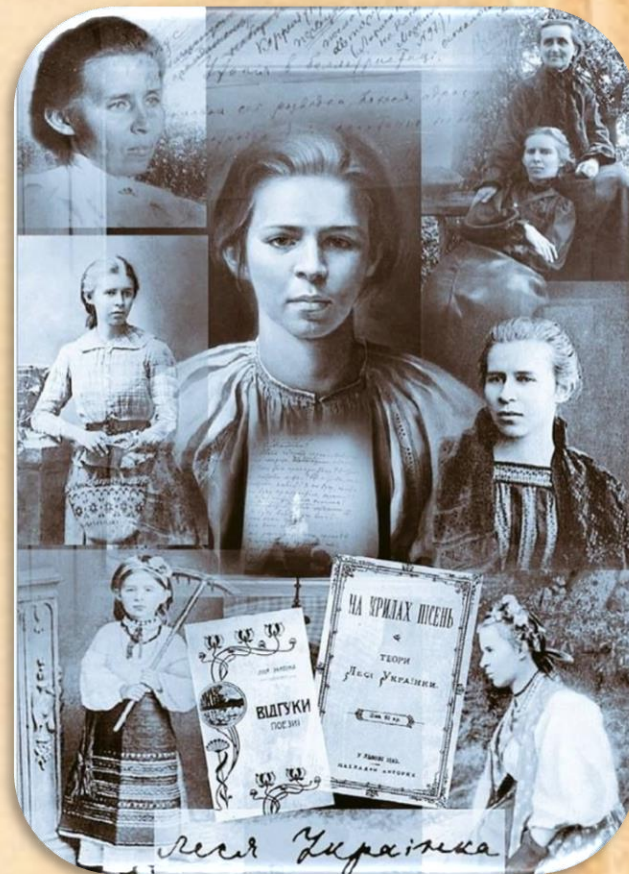
«Життя Лесі Українки - це подвиг митця, один із тих подвигів, що підносять людину в очах сучасників, роблять її нетьмарною зіркою в очах потомків.»

О. Гончар

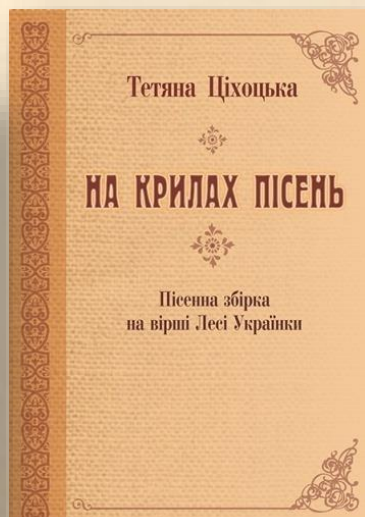
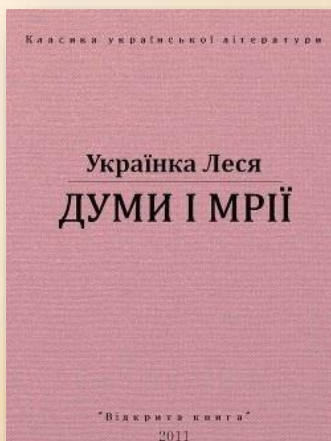
Леся Українка (справжнє ім'я Лариса Петрівна Косач) - українська письменниця, перекладач, культурний діяч. Писала у найрізноманітніших жанрах: поезію, лірику, епос, драму, прозу, публіцистику. Також працювала в галузі фольклористики і брала активну участь в українському національному русі.

Народилася 25 лютого 1871 р. у м. Новограді-Волинському в сім'ї службовця - юриста Петра Косача та відомої української письменниці, громадської діячки Олени Пчілки, сестри Михайла Драгоманова. Багато часу Леся приділяла навчанню. Особливо добре знала літературу - вітчизняну і світову, володіла класичними і основними європейськими мовами, що дало змогу читати в оригіналі твори багатьох письменників світу.

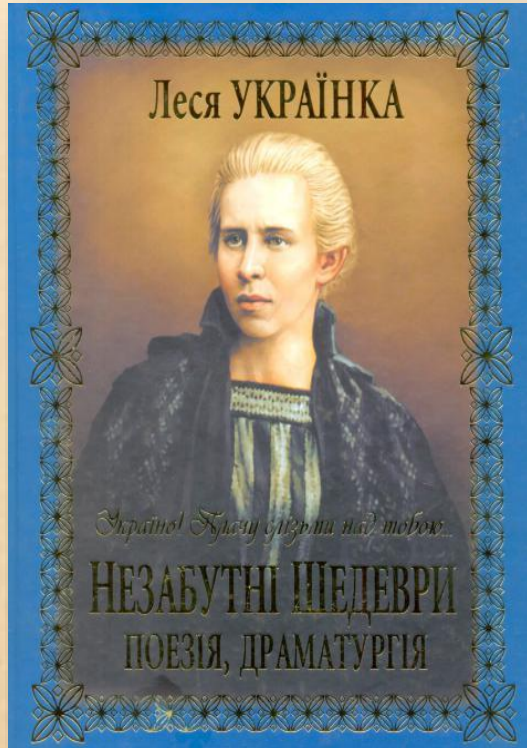

У віці 9 років вона написала свій перший вірш «Надія», присвячений революційній діяльності її тітки Олени Антонівни Косач. Вперше ім'я Лесі Українки з'явилося у 1884 р. у львівському журналі «Зоря», де було надруковано вірші 13-літньої поетеси «Конвалія» і «Сафо». Ці твори з'явилися під псевдонімом «Леся Українка», який запропонувала її мати.

У 14 років Леся – автор двох надрукованих перекладів повістей Гоголя та першої своєї поеми «Русалка». У 19 років Леся Українка написала для своєї молодшої сестри книжку «Стародавня історія східних народів» (1918) - перший в Україні підручник про первісне суспільство та історію народів Сходу.

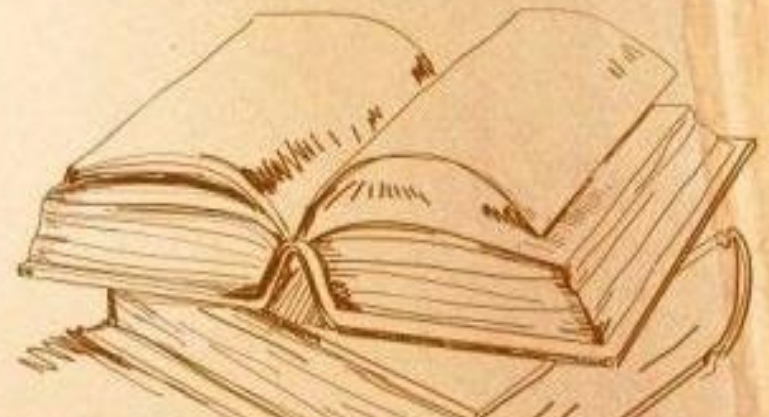

У 1893 р. у Львові вийшла перша поетична збірка «На крилах пісень», перейнята мотивами стоїчної боротьби з долею, а у 1899 р. виходить друга поетична книжка «Думи і мрії», що містила дві поеми: «Роберт Брюс, король шотландський» і «Давня казка».

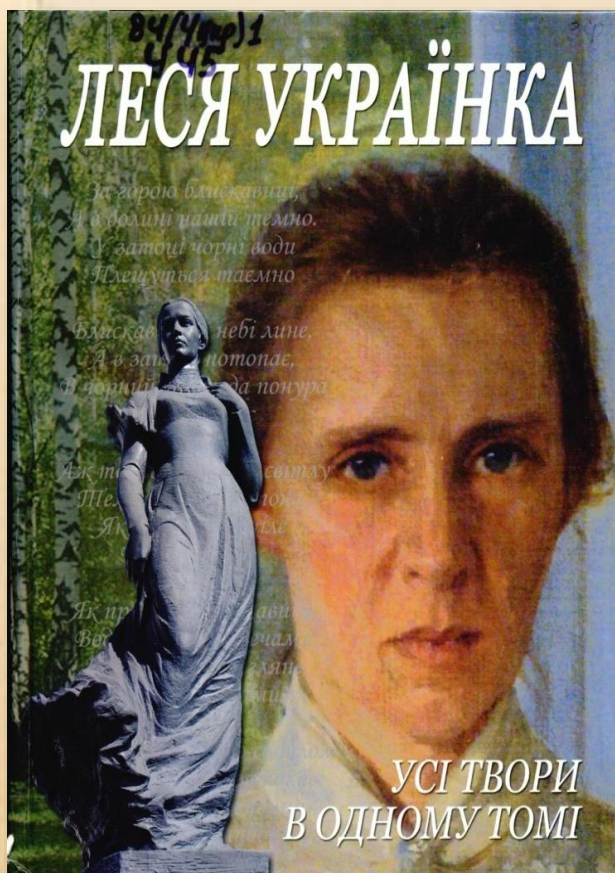
Українка, Леся. Незабутні шедеври : поезія, драматургія / Леся Українка. - Донецьк : БАО, 2011. - 303 с.

До видання увійшли поетичні збірки «На крилах пісень», «Думи і мрії», знаменита драма-феєрія «Лісова пісня» та драматична поема «Бояриня». Письменниця висвітлює у своїх творах вічні цінності – любов до Батьківщини, віру в людину, в її творчі сили та можливості.

«Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать
І, несучи вагу ту страшную,
Буду пісню веселу співать»

«Contra spem spero!», Леся Українка

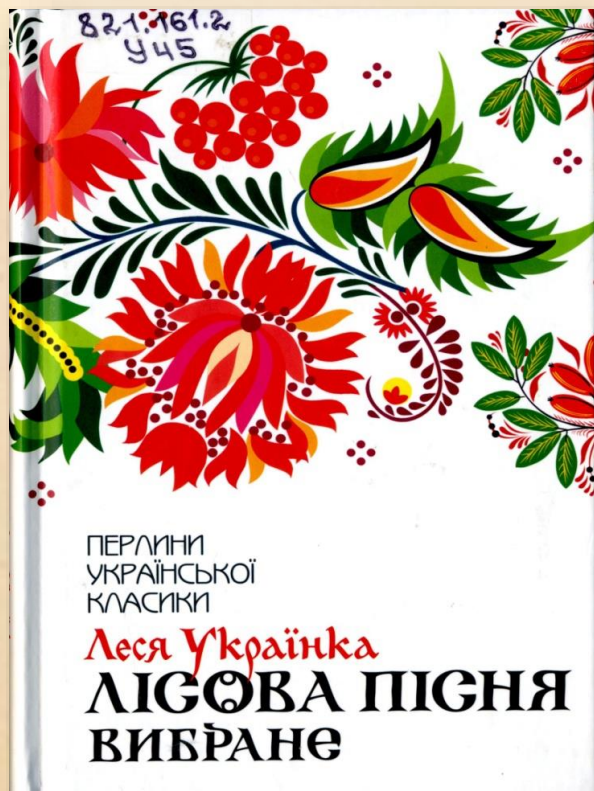

**Українка, Леся. Усі твори в одному томі /
Леся Українка ; передм. М. І. Литвинця. –
Київ : Ірпінь : ВТФ «Перун», 2008. – 1375 с.**

У книзі вперше в історії української літератури вміщено всю творчу спадщину української письменниці, яка спромоглася напрочуд сильно відтворити могутній творчий дух свого народу.

«Лісова пісня» — один із шедеврів Лесі Українки, де прадавня міфопоетика, туга за втраченою гармонією людини зі світом і модерністське прагнення краси витворюють магію тексту, що вже упродовж століття не втрачає принадності для читача.

Українка, Леся. Лісова пісня : вибране / Леся Українка. - Харків : КСД, 2019. - 352 с. - (Перлини української класики).

У філософській драматичній поемі «Лісова пісня» опоетизовано красу людських взаємин – потяг до щастя, силу великого кохання. Найхарактернішою особливістю композиції є органічне переплетення життя двох світів - природи й людини. Також видання містить відомі поезії та драматичні поеми «Одержима», «Кассандра», «Бояриня».

Основна тема творчості Лесі Українки – це національно-визвольна боротьба українського народу, упевненість у неминучій перемозі в цій боротьбі.

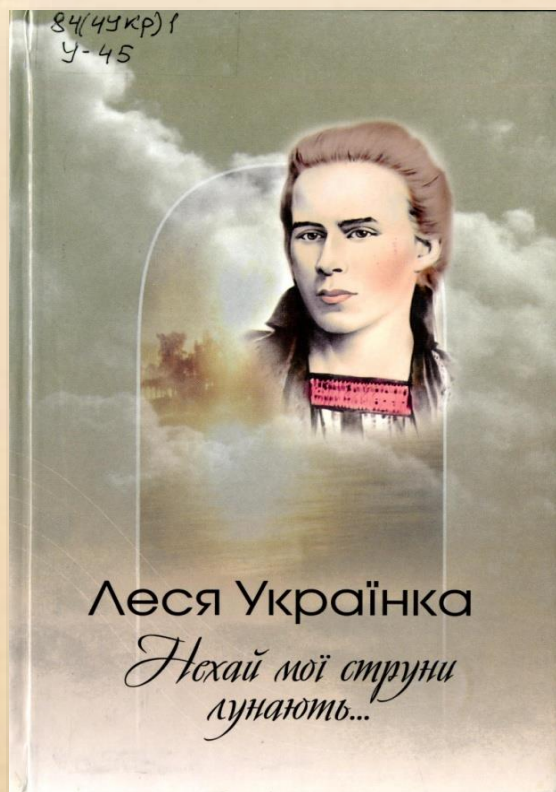

Українка, Леся. Бояриня ; Лісова пісня / Леся Українка. - Київ : Укр. письм, 2000. - 175 с.

Маловідома драматична поема «Бояриня» написана у квітні 1910 р. і вперше надрукована в журналі «Рідний край» у 1914 р. вже після смерті авторки. Твір написаний під впливом історичних праць Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша та етнографічних джерел, коли з боку царської влади посилюлися утиски пригноблених окраїн і національних меншостей. Зміст поеми пов'язаний із XVII ст., з добою Руїни й Петра Дорошенка.

Вірші Лесі Українки підкуповують справжнім ліризмом, непідробною щирістю, мелодійністю слова, громадянським пафосом. Поетеса захоплює нас незламною силою духу, адже перемагаючи постійний біль, вона мужньо вела «тридцятилітню війну» з невиліковною хворобою і творила оптимістичні вірші.

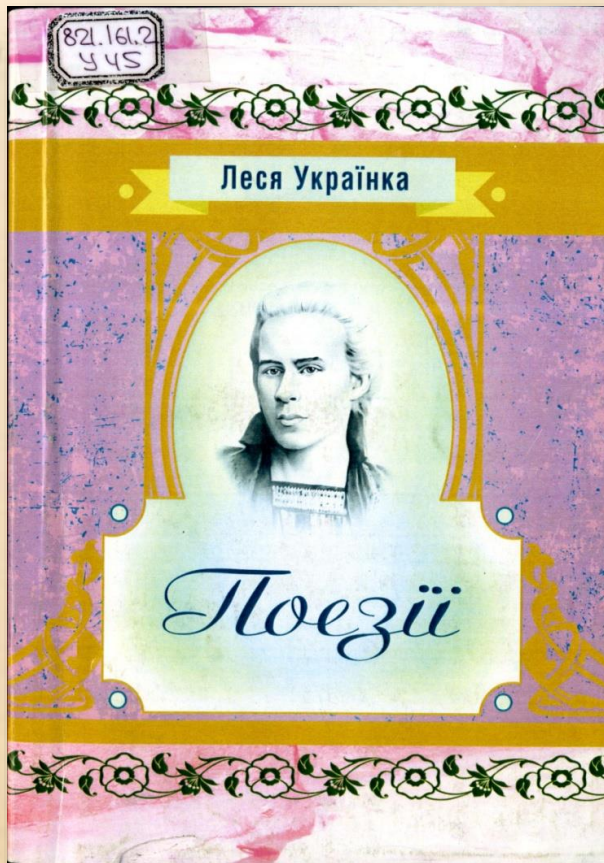

Українка, Леся. Нехай мої струни лунають... : вибрані поезії / Леся Українка - Луцьк : ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2009. - 222 с.

Збірка складається із семи розділів, назви до яких підібрані за рядками творів Лесі Українки. Діапазон лірики надзвичайно широкий: в ній роздуми про сенс життя і призначення людини, мрії про світле майбутнє, твори про громадянську мужність, місію митця і призначення мистецтва.

Серія книг «Класики української літератури», видана Центром учбової літератури, включає твори українських письменників за програмою Міністерства освіти та науки України для позакласного читання учнів середніх загальноосвітніх навчальних закладів.

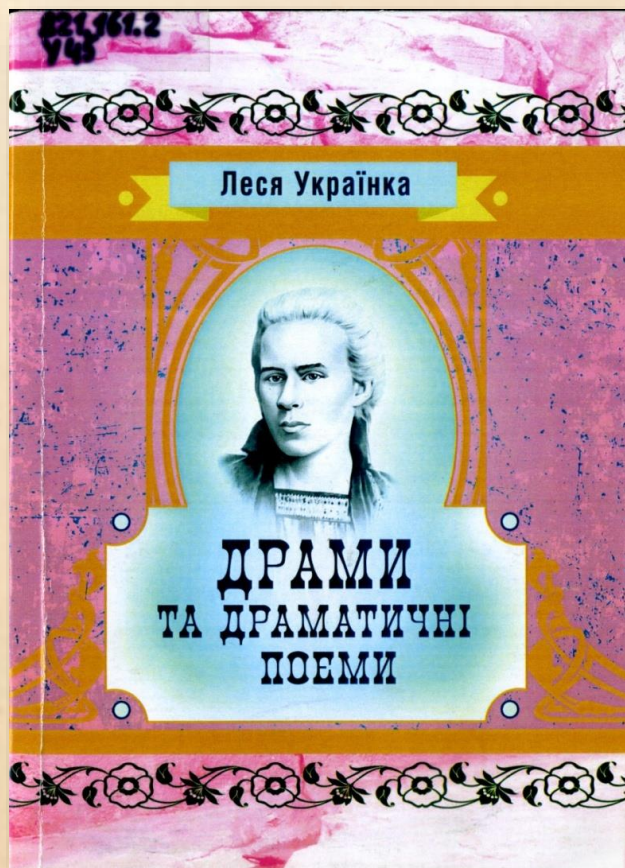

Українка, Леся. Поезії : збірка / Леся Українка . - Київ : Центр учб. літ., 2018. - 151 с. - (Класики української літератури)

До збірки увійшли найкращі вірші видатної української поетеси, в яких оспівано кохання, незламну силу духу та любов до Батьківщини.

Українка, Леся. Драми та драматичні поеми / Леся Українка. - Київ : Центр учб. літ., 2018. - 449 с. - (Класики української літератури).

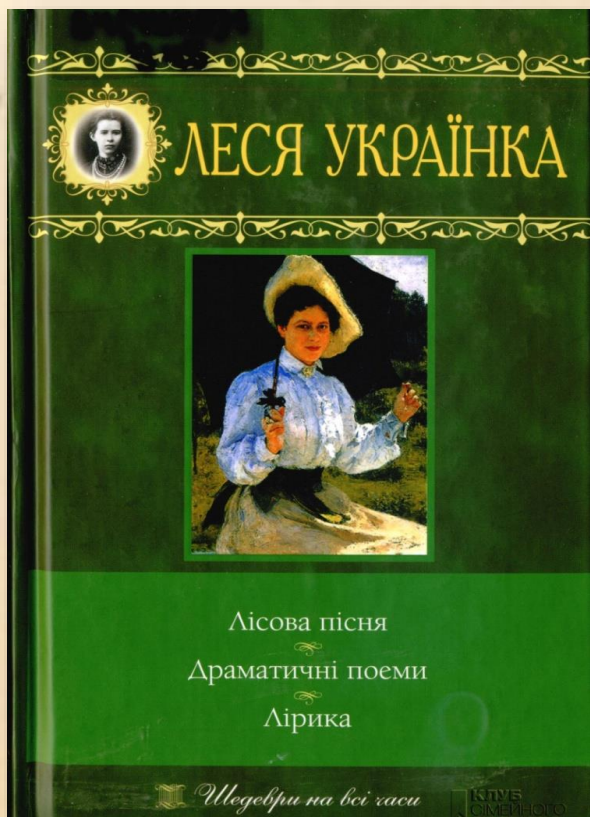

Видання містить поеми «Блакитна троянда», «Кассандра», «У катакомбах», «Прощання», «Одержима» та ін.

Драматичні твори сповненні почуттів, тонкого психологізму й трагізму. Перша її драма «Блакитна троянда» (1896) з життя української інтелігенції поширює тематику тогочасної української драми, що доти показувала переважно життя селянства. У драматичній поемі «Кассандра» (1907) письменниця розвиває метафору людської правди і трагічної істини, яку представляє головна героїня. Угодництво й пасивність поміркованої громади картає поетеса в драматичній поемі «У катакомбах» (1905).

Серія «Шедеври на всі часи» була заснована у 2009 р. Це унікальна колекція, що об'єднала твори української і світової літератури.

Українка, Леся. Лісова пісня. Драматичні поеми. Лірика / Леся Українка. - 2-ге вид., стер. - Харків : Клуб сімейн. дозвілля, 2014. - 382 с. - (Шедеври на всі часи).

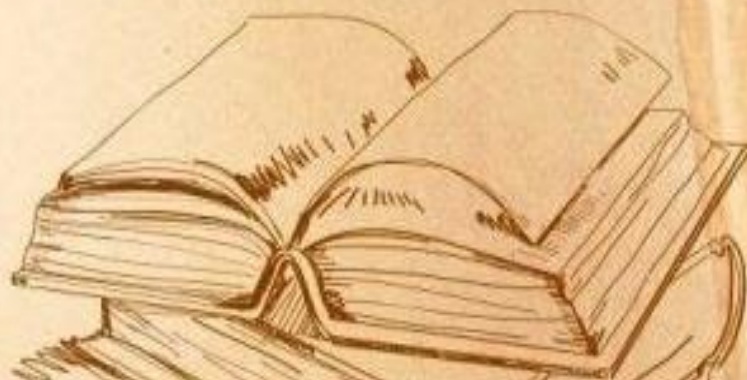
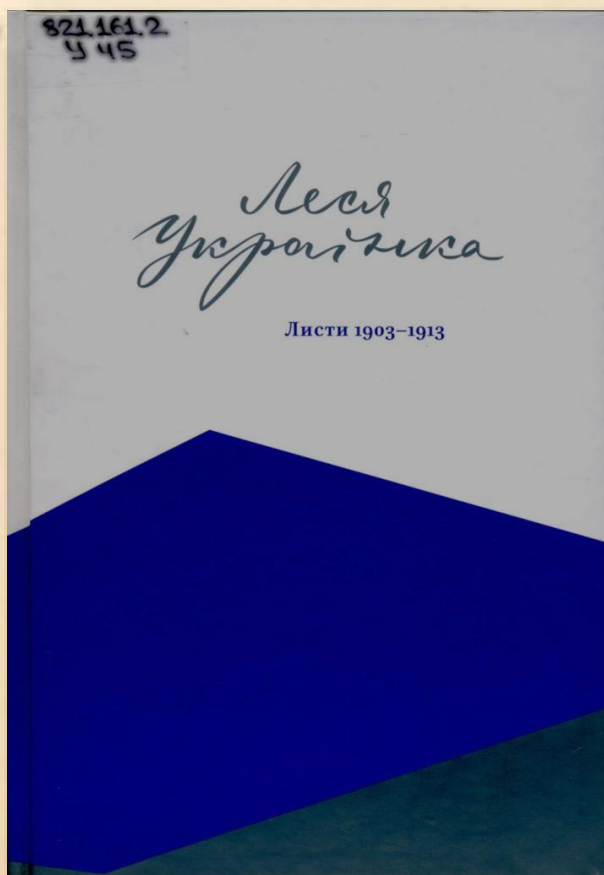
У книзі представлені найвідоміші твори Лесі Українки: «Давня казка», «Одержима», «Бояриня», «Камінний господар», й вірші, що включені до програми середніх шкіл та закладів вищої освіти.

Про геніальну українську поетесу написано чимало книжок, наукових розвідок, публіцистичних і популярних статей. Пропонуємо ознайомитися з виданнями, що розкривають образ Лесі Українки, допомагаючи читачу пізнати певні моменти життєвого і творчого шляху поетеси, час і оточення, в якому вона жила, умови, за яких сформувалась її літературна творчість.

Українка, Леся. Листи, 1903-1913 / Леся Українка. - Київ : Комора, 2018. - 733 с.

У книзі вперше подано відомий епістолярій письменниці за останнє десятиліття її життя - 1903-1913 рр. Листи цих років дають змогу по-новому осмислити найбільш плідний на літературні шедеври етап її життя. Епістолярні тексти подано мовою оригіналу з автографами письменниці.

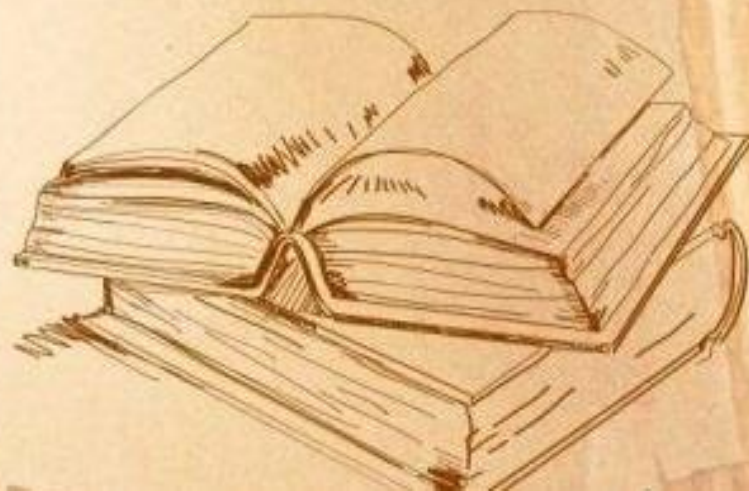

Леся Українка : сюжети з життя в ілюстраціях і документах : фотокнига / авт.-упоряд.: Н. Чіп, І. Веремєєва. - Київ : Спалах, 2001. - 167 с.

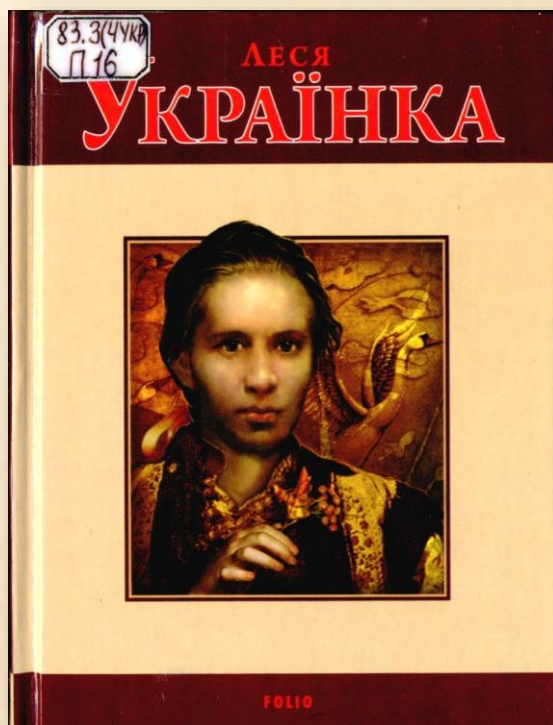

Це розповідь про всесвітньо відому українську поетесу, її життя, коло її близьких та друзів, середовище, що жило і надихало її талант. Розповіді Лесиної сестри Косач-Кривинюк та листування молодшої сестри Ізидори Косач-Борисової з науковцями київського Музею Лесі Українки дозволяє читачеві максимально наблизитись до постаті геніальної поетеси, поринути у світ її дум і мрій.

Книга побудована на оригінальних документах та фотознімках з фондів Музею.

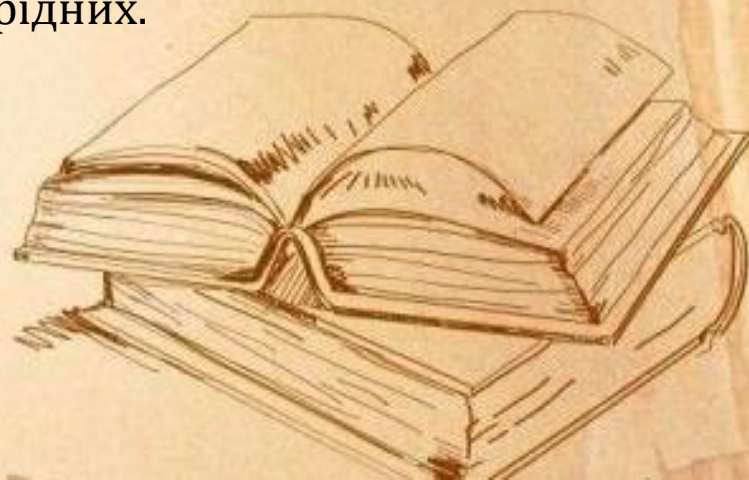

Панасенко, Т. М. Леся Українка / Т. М. Панасенко. – Харків : Фоліо, 2013. – 123 с.

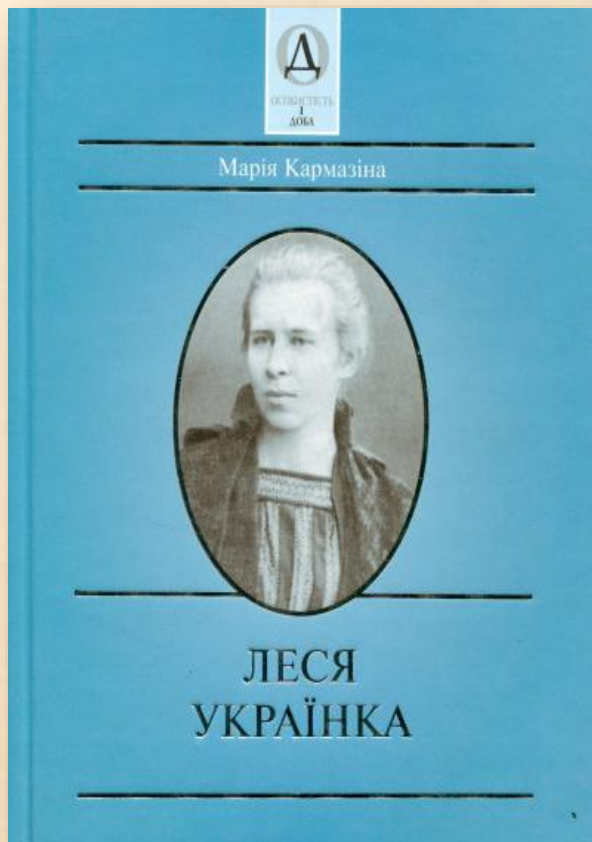

Книга, присвячена життю і творчості Лесі Українки та складається з декількох розділів, що розкривають ті чи інші події її життя. Невиліковно хвора і під кінець життя майже позбавлена можливості пересування, Леся навіть з-поміж здорових людей вирізнялася своєю активною життєвою позицією й енергійністю, її творчість і донині вражає широтою тематики і безмежним драматизмом.

Текст у виданні супроводжується чималою кількістю цитат, взятих з листування письменниці і її рідних.

Кармазіна, М. С. Леся Українка / М. С. Кармазіна. - Київ : ВД «Альтернативи», 2003. - 414, [1] с. : іл. - (Особистість і доба).

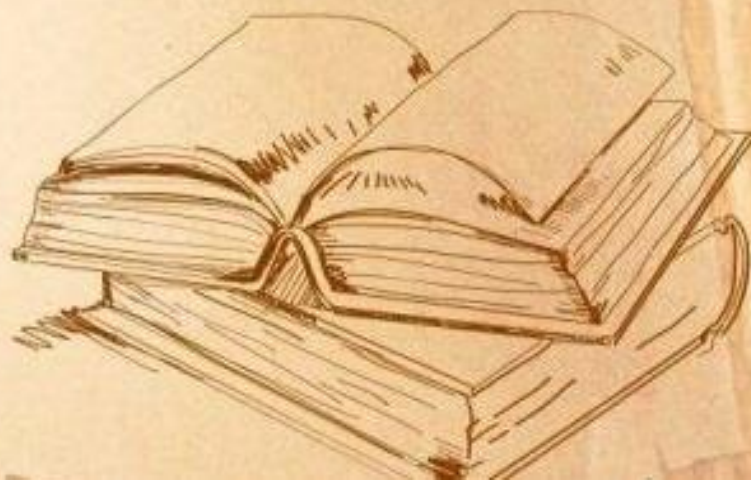
На основі документальних матеріалів висвітлюється непростий життєвий і творчий шлях Лесі Українки, суперечливий процес її становлення як української письменниці в умовах імперської дійсності. Це спроба відтворити гаму душевних переживань, духовних та інтелектуальних шукань поетеси, збагнути сутність складних життєвих колізій, в які потрапляли герої її творів.

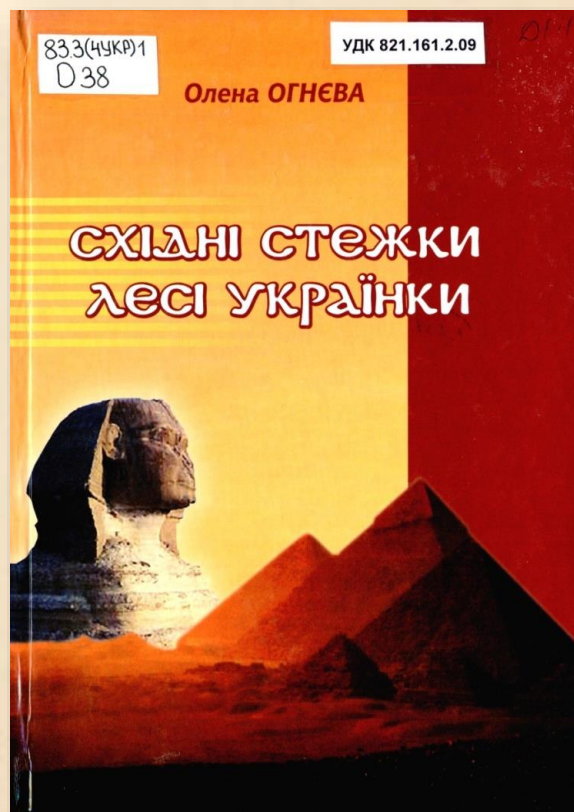
Мірошніченко, Л. П. Над рукописами Лесі Українки : нариси з психології творчості та текстології : монографія / Л. П. Мірошніченко ; НАН України, Ін-т л-ри ім. Т. Г. Шевченка. - Київ : [б. в.], 2001. - 263 с.

Монографія присвячена психології творчості письменниці. Комплексне, системне вивчення рукописів Лесі Українки дозволило авторові простежити генезу творчої думки поетеси, усвідомити в загальних рисах індивідуальну природу її особистості та творчого процесу.

Огнєва, О. Д. Східні стежки Лесі Українки / О. Д. Огнєва . - 2-ге вид., переробл. й допов. - Луцьк : Волин. обл. друк., 2008. - 239 с.

Видання містить твори Лесі Українки на східні сюжети, її переспіви Рігведи та давньоєгипетських ліричних пісень, переклади віршів поетеси на китайську, таджицьку, татарську, грузинську мови.

Мірошніченко, Л. П. Леся Українка. Життя і тексти / Л. П. Мірошніченко ; НАН України, Ін-т л-ри імені Т. Г. Шевченка). - Київ : СМОЛОСКІП, 2011. - 261 с.

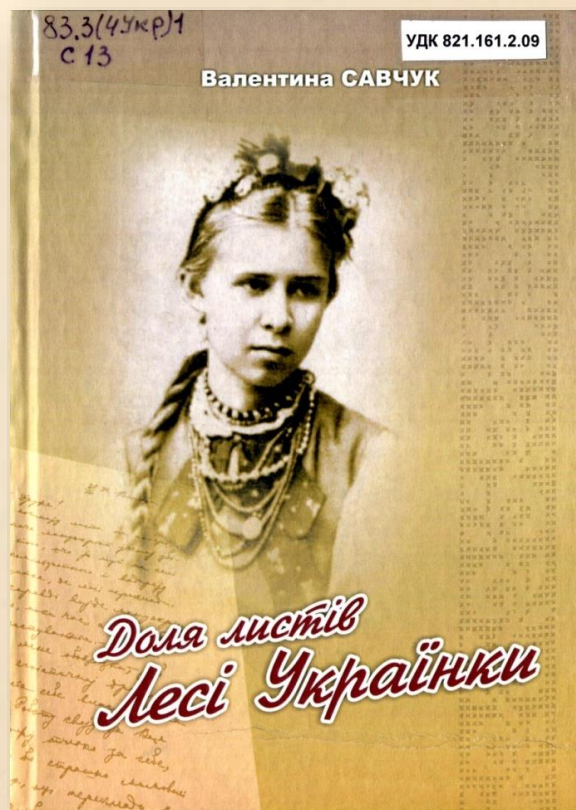

Зібрані у книзі статті представляють розмаїття спектру досліджень текстів Лесі Українки. Розділ «Загадкові автографи» містить матеріали про нерозшифровані, анонімні рукописи з архівів письменниці.

У розділі «До едиційних питань» йдеться про спробу відтворити процес формування першої поетичної збірки поетеси.

Савчук, В. А. Доля листів Лесі Українки : монографія / В. А. Савчук . - Луцьк : Твердиня, 2011. - 167 с.

У монографії здійснено спробу цілісного викладу історії збирання і видання епістолярної спадщини Лесі Українки. Подано аналіз опублікованих листів письменниці в джерелознавчому та текстологічному аспектах. Уперше введено в обіг великий масив вилучених радянською цензурою уривок її з кореспонденції поетеси.

Аврахов, Г. Г. Леся Українка : проблеми текстології та історії друку (до дванадцятитомного видання творів, 1975-1979) : монографія / Г. Г. Аврахов. - Луцьк : Твердиня, 2007. - 226 с.

У книзі подано глибокий текстологічний аналіз дванадцятитомного видання творів Лесі Українки. Об'єктом наукової критики взято рясні покривдження авторських текстів, передовсім поезії. Розкрито помилкові концепції сучасних перепублікацій класиків до незліченних помилок та невиправдані кон'єктури. Висвітлено шляхи підготовки повного, переакадемічного видання спадщини поетеси.

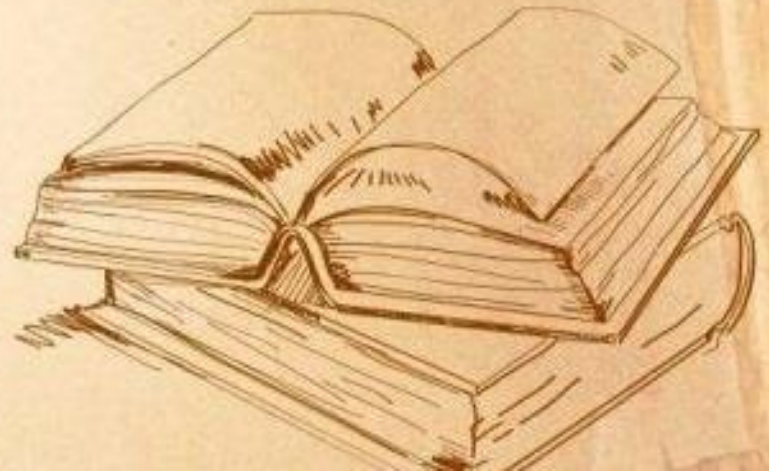

Творчість Лесі Українки збагатила українську літературу новими сюжетами, мотивами та образами на рівні кращих зразків світової літератури.

Поетесі присвячено художній фільм М. Мащенка «Іду до тебе» (1972) за сценарієм І. Драча, науково-популярні картини «Леся Українка» (1957, 1969), документальну стрічку «Леся Українка» (1971).

Найвідоміші екранізації її творів – «Лісова пісня» (1961) та «Лісова пісня. Мавка» (1980), «Спокуса Дон Жуана» (1985), телевізійна вистава «Оргія» (1991).

У 1970 р. заснована літературна премія імені Лесі Українки за найкращий твір для дітей.

У 2004 р. встановлена Премія Кабінету Міністрів України імені Лесі Українки «за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва», що присуджується щороку 25 лютого до дня народження Лесі Українки за твори, що сприяють вихованню підростаючого покоління у дусі національної гідності, духовної єдності українського суспільства та здобули широке громадське визнання.

***«Нехай мої співи літають
По рідній коханій моїй стороні...»***

Леся Українка

**Запрошуємо ознайомитися з
представленими виданнями у
Миколаївській обласній універсальній
науковій бібліотеці
(м. Миколаїв, вул. Московська, 9)**

